

A בס"ד

Intro

Today we will Be"H learn מ"ב of זרה of מסכת עבודה זרה. Some of the topics we will learn about include:

The Gemara continues the discussion of

עבודת כוכבים שנשתברה מאליה

If an idol broke on its own, it is a מחלוקת whether it is permitted to benefit from it.

The Gemara cites several related Halachos, including:

עובד כוכבים מבטל

עבודת כוכבים שלו ושל חברו

An idolater can nullify an idol by renouncing it, whether it is his or another person's idol.

However,

וישראל אינו מבטל

עבודת כוכבים של עובד כוכבים

A Jew cannot nullify the idol of an idolater.

A

את ההרים ואת הגבעות

צפוי הר הרי הוא כהר

אשירה אסורה

B

פחסה אנ"פ שלא חסרה

בטלה

Disfiguring an idol suffices to nullify it, even if it is still complete.

וחיפה בהן דרכים וטרטיאות

Paving a road with stones that were used to serve the idol; מרקוליס

ששיפה עבודת כוכבים

לצרכו או לצרכה

If an idolater shaved some chips off an idol, whether for himself or for the idol;

B

גידועי עבודת כוכבים
וכיבוש ארץ ישראל

שצריך לשרש אחריה

לכנות לה שם

1 So, let's review:

Zugt di Mishnah

הנכרים העובדים את ההרים ואת הגבעות
הן מותרין ומה שעליהן אסורין

Mountains and hills that were worshipped by non-Jews
remain permitted to be used and one can hew stone from
there or plant there;

While anything on them, such as ornaments, become
forbidden, as the Pasuk in עקב says
לא תחמוד כסף וזהב עליהם

However, רבי יוסי הגלילי cites a different source, the Pasuk
in ראה which says:

אלהיהם על ההרים
ולא ההרים אלהיהם
אלהיהם על הגבעות
ולא הגבעות אלהיהם

The Pasuk says that the idols ON the mountains are
forbidden, but the mountains themselves are not consid-
ered idols to be forbidden.

Nevertheless,

ומפני מה אשירה אסורה

Why is an אשירה tree forbidden?

Why don't we expound

תחת על עץ רענן אלהיהם

ולא עץ רענן אלהיהם

Only the idols under the trees become forbidden, but the
tree itself that was worshipped is not forbidden?

And as Rashi explains;

אשירה אסורה

An אשירה is certainly forbidden, as the Gemara on Amud
Bais cites two explicit Pesukim to that effect:

The Pasuk in ואתחנן says

ואשריהם תגדעון

And the Pasuk in ראה says

ואשריהם תשרפון באש

Their Asheirahs you shall cut down and burn them.

And רבי יוסי הגלילי answers that

אשירה אסורה

מפני שיש בה תפיסת ידי אדם

וכל שיש בה תפיסת ידי אדם אסור

An אשירה does become forbidden if worshipped, because,
unlike a mountain, the tree did not develop naturally;

rather, it was planted by a person. Therefore, its Halachah
is different than ההרים which are מותרין, and an אשירה can

become אסורה.

1

משנה

הנכרים העובדים את ההרים ואת הגבעות
הן מותרין ומה שעליהן אסורין

Mountains and hills that were worshipped by non-Jews
remain permitted to be used
and one can hew stone from there or plant there;

While anything on them, such as ornaments,
become forbidden,
as the Pasuk says

לא תחמוד כסף וזהב עליהם

רבי יוסי הגלילי

cites a different source,

אלהיהם על ההרים

ולא ההרים אלהיהם

אלהיהם על הגבעות

ולא הגבעות אלהיהם

The Pasuk says that the idols on the mountains
are forbidden, but the mountains themselves
are not considered idols to be forbidden.

?

ומפני מה אשירה אסורה

Why is an אשירה tree forbidden?

Why don't we expound

תחת על עץ רענן אלהיהם

ולא עץ רענן אלהיהם

Only the idols under the trees become forbidden,
but the tree itself that was worshipped is not forbidden?

And as Rashi explains;

אשירה אסורה

An אשירה is certainly forbidden,
as the Gemara on Amud Bais cites two Pesukim
to that effect:

The Pasuk in ואתחנן says

ואשריהם תגדעון

And the Pasuk in ראה says

ואשריהם תשרפון באש

Their Asheirahs you shall cut down
and burn them.

רבי יוסי הגלילי answers

אשירה אסורה

מפני שיש בה תפיסת ידי אדם
וכל שיש בה תפיסת ידי אדם אסור

An אשירה is forbidden if worshipped, because,
unlike a mountain, the tree did not develop naturally;
rather, it was planted by a person.

Therefore, its Halachah is different than ההרים
and an אשירה can become אסורה.

2

The Mishnah concludes:

אמר רבי עקיבא
 אני אובין ואדון לפניך
 רבי יוסי הגלילי offers an alternate interpretation of the Pasuk according to רבי יוסי הגלילי תחת על עץ רענן
 כל מקום שאתה מוצא
 הר גבוה וגבעה נשאה ועץ רענן
 דע שיש שם עבודת כוכבים
 The Torah is merely indicating for כלל ישראל the places to search for עבודה זרה; and that they will find it there on the mountains and hills and under the trees and to eradicate it.
 Rashi explains however,
 גבעות מיהא מינה ממעטינן
 ממשמעותיה דקרא
 שלא צוה לאבד את ההרים
 We still infer from this Pasuk that mountains do not become forbidden, because the Pasuk does not say to destroy them.

The Gemara explains that essentially

רבי יוסי הגלילי היינו תנא קמא
 They, both agree in the basic Halachah that
 הן מותרין
 And
 ולא ההרים אלהיהם
 That the mountains do not become forbidden;
 However, the Mishnah indicates that there is a מחלוקת תנא
 מחלוקת תנא רבי יוסי הגלילי.
 Therefore, the Gemara offers two explanations for the Machlokes:

1.
 תנא קמא סבר
 צפוי הר אינו כהר
 ומיתסר
 ורבי יוסי הגלילי סבר
 צפוי הר הרי הוא כהר
 ואינו מיתסר
 The תנא קמא holds that anything that covers the mountain, such as golden ornaments, is considered a separate entity, and can become forbidden, while רבי יוסי הגלילי holds that they are considered part of the mountain and cannot become forbidden.

2

The Mishnah concludes

אמר

אמר רבי עקיבא
 אני אובין ואדון לפניך

רבי יוסי הגלילי offers an alternate interpretation of the Pasuk according to רבי יוסי הגלילי תחת על עץ רענן

כל מקום שאתה מוצא
 הר גבוה וגבעה נשאה ועץ רענן
 דע שיש שם עבודת כוכבים

The Torah is merely indicating for כלל ישראל the places to search for עבודה זרה; and that they will find it on the mountains and hills and under the trees, and to eradicate it.

Rashi explains however,
 גבעות מיהא מינה ממעטינן
 ממשמעותיה דקרא
 שלא צוה לאבד את ההרים
 We still infer from this Pasuk that mountains do not become forbidden, because the Pasuk does not say to destroy them.

?

רבי יוסי הגלילי היינו תנא קמא

They, both agree in the basic Halachah that
 הן מותרין – ולא ההרים אלהיהם

1

<p>ורבי יוסי הגלילי סבר
 צפוי הר הרי הוא כהר ואינו מיתסר
 While רבי יוסי הגלילי holds that they are considered part of the mountain and cannot become forbidden.</p> | <p>תנא קמא סבר
 צפוי הר אינו כהר ומיתסר
 The תנא קמא holds anything that covers the mountain, such as golden ornaments, is considered a separate entity, and can become forbidden,</p> |
|---|---|

3

2.

דכולי עלמא צפוי הר אינו כהר

All agree that whatever covers the mountain is considered a separate entity and can become prohibited.

Rather, the Machlokes is as follows:

תנא קמא סבר

אילן שנטעו ולבסוף עבדו מותר

ורבי יוסי הגלילי סבר

אילן שנטעו ולבסוף עבדו אסור

The תנא קמא holds that אסורה is only a tree

® שנטעו מתחילה לכך ®

It was initially planted for זרה עבודה;

And it's prohibited, because this tree is different than a mountain because יש בה תפיסת ידי אדם at the time it was made into an אשירה;

But, נטעו ולבסוף עבדו

If it was planted and subsequently worshipped, it is permitted, because this tree is like a mountain because אין אשירה at the time it was made into an אשירה.

While רבי יוסי הגלילי holds that נטעו ולבסוף עבדו is also forbidden, because he holds that this tree is also different than a mountain because the tree אדם ידי אדם יש בה תפיסת ידי אדם at some point, as it was planted by man; as opposed to the mountain which is אדם ידי אדם at all, because it exists naturally since creation.

(ed note: please READ the following bracketed statement)

[Rashi in the next Daf writes that, indeed, an אילן שעלה מאיליו, which grew naturally without human intervention, will not become forbidden, because it's מחובר לקרקע like a mountain.]

(ed note: put this bracketed statement into a box)

The Gemara infers this interpretation from רבי יוסי הגלילי's conclusion:

כל שיש בו תפיסת ידי אדם אסור

The expression כל

לאתווי אילן שנטעו ולבסוף עבדו

Includes a tree that was planted for ordinary reasons, and subsequently worshipped.

3

2

דכולי עלמא צפוי הר אינו כהר

All agree that whatever covers the mountain is considered a separate entity and can become prohibited.

Rather, the Machlokes is as follows:

ורבי יוסי הגלילי סבר

אילן שנטעו

ולבסוף עבדו

אסור

If it was planted and subsequently worshipped, is also forbidden, because this tree is also different than a mountain because

יש בה תפיסת ידי אדם at some point, as it was planted by man;

תנא קמא סבר

אילן שנטעו

ולבסוף עבדו

מותר

If it was planted and subsequently worshipped, it is permitted, because this tree is like a mountain because

אין בה תפיסת ידי אדם at the time it was made into an אשירה.

Rashi in the next Daf writes

אילן שעלה מאיליו,

That a tree which grew naturally without human intervention, will not become forbidden,

because it's מחובר לקרקע like a mountain.

The Gemara infers this interpretation from רבי יוסי הגלילי's conclusion:

כל שיש בו תפיסת ידי אדם אסור

The expression "כל"

לאתווי אילן שנטעו ולבסוף עבדו

Includes a tree that was planted for ordinary reasons, and subsequently worshipped.

4 The Gemara cites a concurring opinion:

רבי יוסי בר' יהודה אומר
שומע אני

תחת כל עץ רענן אלהיהם
ולא רענן אלהיהם

We would logically expound that only idols under the trees become forbidden, but not the trees themselves, even if they were worshipped.

However, to counter this interpretation, the Pasuk explicitly states

ואשריהם תשרפון באש

That the trees are forbidden;

However, the Gemara points out, perhaps

לאילן שנטעו מתחילה לכך

Perhaps this Pasuk is needed to forbid a tree that was initially planted to be worshipped?

Therefore, the Gemara cites another Pasuk:

ואשריהם תגדעון

And expounds

איזהו עץ שגידועו אסור ועיקרו מותר

הוי אומר אילן שנטעו ולבסוף עבדו

This refers to a tree whose cuttings are forbidden, but the trunk that remains is permitted. Namely, if it was planted and then worshipped, only the section that grows after it was worshipped becomes prohibited.

However, the רבנן hold that this tree is permitted, as

explained earlier, and so they interpret this Pasuk ואשריהם

תגדעון as teaching

גידועי עבודת כוכבים

קודמין לכיבוש ארץ ישראל

כיבוש ארץ ישראל

קודם לביעור עבודת כוכבים

We should first cut down the idols, then conquer Eretz

Yisroel, and then destroy the idols.

4

רבי יוסי בר' יהודה אומר

שומע אני

תחת כל עץ רענן אלהיהם

ולא רענן אלהיהם

We would logically expound that only idols under the trees become forbidden, but not the trees themselves, even if they were worshipped.

However, to counter this interpretation, the Pasuk explicitly states

ואשריהם תשרפון באש

That the trees are forbidden;

However, perhaps

לאילן שנטעו מתחילה לכך

Perhaps this Pasuk is needed to forbid a tree that was initially planted to be worshipped?

Therefore, the Gemara cites another Pasuk:

ואשריהם תגדעון

איזהו עץ שגידועו אסור ועיקרו מותר

הוי אומר אילן שנטעו ולבסוף עבדו

This refers to a tree whose cuttings are forbidden, but the trunk that remains is permitted.

Namely, if it was planted and then worshipped, only the section that grows after it was worshipped becomes prohibited.

The רבנן hold

This tree is permitted, and so they interpret this Pasuk

ואשריהם תגדעון

גידועי עבודת כוכבים

קודמין לכיבוש ארץ ישראל

כיבוש ארץ ישראל

קודם לביעור עבודת כוכבים

We should first cut down the idols, conquer Eretz Yisroel, and then destroy the idols.

5 However, ר' יוסי בר' יהודה, derives this teaching from the double expression
 אבד תאבדון
 That we expound
 אבד ואח"כ תאבדון
 First, destroy the idols, i.e. cut them down, and then destroy them completely, in separate acts.

The רבנן, on the other hand, derive from this double expression:
 עוקר עבודת כוכבים
 שצריך לשרש אחריה
 One who destroys idols must uproot it completely.

However, רבי יוסי בר' יהודה derives from the Pasuk
 ואבדתם את שמם מן המקום ההוא
 To completely obliterate the idol.

The רבנן, on the other hand, interpret this Pasuk as teaching
 לכנות לה שם
 We should use a derogatory nickname for the עבודה זרה.

The Gemara elaborates on this obligation:
 יכול לא לשבח ולא לגנאי
 ת"ל
 שקץ תשקצנו ותעב תתעבנו כי חרם הוא
 The name should be derogatory.
 And the Gemara explains
 היו קורין אותה בית גליא
 קורין אותה בית כריא
 עין כל
 עין קוצ'
 If it was called, "The house of the heap," giving it prominence," we call it instead, "The house of the ditch," to degrade it.
 And if it was called, "The eye of everything," we call it, "The eye of the thorn."

5 However, ר' יוסי בר' יהודה, derives this teaching from the double expression
 אבד תאבדון
 אבד ואח"כ תאבדון
 First, destroy the idols, i.e. cut them down, and then destroy them completely, in separate acts.

The רבנן, on the other hand, derive from this double expression:

עוקר עבודת כוכבים
 שצריך לשרש אחריה
 One who destroys idols must uproot it completely.

However, רבי יוסי בר' יהודה derives from the Pasuk

ואבדתם את שמם מן המקום ההוא
 To completely obliterate the idol.

The רבנן, on the other hand, interpret this Pasuk as teaching

לכנות לה שם
 We should use a derogatory nickname for the עבודה זרה.

יכול לא לשבח ולא לגנאי
 ת"ל
 שקץ תשקצנו ותעב תתעבנו
 כי חרם הוא
 The name should be derogatory.

And the Gemara explains
 היו קורין אותה בית גליא
 קורין אותה בית כריא
 עין כל
 עין קוצ'

If it was called, "The house of the heap," giving it prominence," we call it instead, "The house of the ditch," to degrade it.

And if it was called, "The eye of everything," we call it, "The eye of the thorn."